

➡ ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ - Θεωρία

➤ Εισαγωγή

Οι Υποθετικές Προτάσεις εισάγονται με:

- υποθετικούς συνδέσμους *εἰ, ἐάν, ἄν, ἦν*

➤ Συντακτικός ρόλος

Οι υποθετικές προτάσεις χρησιμοποιούνται στον λόγο, όπως και στη Ν.Ε., ως επιρρηματικοί προσδιορισμοί που δηλώνουν προϋπόθεση.

➤ Είδος

Δευτερεύουσα Πρόταση η οποία εκφράζει Υπόθεση ή Απόδοσή της βρίσκεται στην πρόταση από την οποία εξαρτάται.

π.χ.: Εἰ ἀφήσεις τοὺς Θηβαίους ἄνευ μάχης, κινδυνεύσεις ὑπὸ τῆς πόλεως τὰ ἔσχατα παθεῖν

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

➤ Εκφορά – Είδη Υποθετικών Λόγων

- 1^ο είδος Υποθετικού Λόγου: το Πραγματικό

Υπόθεση.....: εἰ + οριστική οποιουδήποτε χρόνου

Απόδοση.....: οποιαδήποτε ἐγκλιση

π.χ. Εἰ βούλει, μένε. = *Ἄν θέλεις, μείνε*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 2^ο είδος Υποθετικού Λόγου: το Μη Πραγματικό

Υπόθεση.....: εἰ + οριστική ιστορικού χρόνου

Απόδοση.....: δυνητική οριστική

π.χ.: Εἰ δὲ κερδαίνειν ἐβούλου, τότε ἂν πλεῖστον ἔλαβες. = *Ἄν ήθελες να κερδίζεις, τότε θα έπαιρνες πολλά.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 3^ο είδος Υποθετικού Λόγου: το Προσδοκώμενο

Υπόθεση.....: ἐάν, ἄν, ἦν + υποτακτική

Απόδοση.....: οριστική μέλλοντα ή μελλοντική έκφραση (λ.χ.: προστακτική, δυνητική ευκτική, ευχητική ευκτική, μελλοντικός ενεστώτας – αόριστος – παρακείμενος, τελική πρόταση, ενδοιαστική πρόταση, εκφράσεις με τα –τος, –τέος ρηματικά επίθετα)

π.χ.: Ἐάν ζητῆς καλῶς, εὐρήσεις = *Ἄν ψάχνεις σωστά, θα βρεις (ενν.: αυτό που ζητάς)*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 4^ο είδος Υποθετικού Λόγου: η Αόριστη Επανάληψη στο Παρόν – Μέλλον

Υπόθεση.....: ἐάν, ἄν, ἦν + υποτακτική

Απόδοση.....: οριστική ενεστώτα ή γνωμικός αόριστος

π.χ.: Ἦν ἐγγὺς ἔλθη θάνατος, οὐδεὶς βούλεται θνήσκειν. = *Ἄν έρθει κοντά ο θάνατος, κανείς δεν θέλει να πεθάνει.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 5^ο είδος Υποθετικού Λόγου: η Απλή Σκέψη

Υπόθεση.....: εἰ + ευκτική

Απόδοση.....: δυνητική ευκτική (ή οριστική)

π.χ.: Εἴ τις μὴ τρέφοιτο, οὐκ ἂν ζῶη. = *Ἄν κάποιος δεν τρεφόταν, δε θα μπορούσε να ζήσει.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

- 6^ο είδος Υποθετικού Λόγου: η Αόριστη Επανάληψη στο Παρελθόν

Υπόθεση.....: εἰ + επαναληπτική ευκτική

Απόδοση.....: οριστική παρατατικού ή δυνητικού οριστική αορίστου

π.χ.: Τῶν ἐχθρῶν εἴ τινα λάβοιεν, ἀπέκτεινον. = *Ἄν συλλάμβαναν κάποιον από τους εχθρούς, τον σκότωναν.*

↓
Υπόθεση

↓
Απόδοση

ΥΠΟΘΕΤΙΚΟΣ ΛΟΓΟΣ - Ασκήσεις

Στις παρακάτω περιόδους να χωρίσετε τις προτάσεις σε υπόθεση και απόδοση, να βρείτε τον τρόπο εισαγωγής και να χαρακτηρίσετε το είδος του υποθετικού λόγου.

Ἐάν τις φανερός γένηται κλέπτων ἢ λωποδυτῶν, τούτῳ θάνατός ἐστιν ἡ ζημία.

Εἰ μὲν Σωκράτης ἐποίει τι φαῦλον, εἰκότως (= δικαιολογημένα) ἂν ἐδόκει πονηρός εἶναι.

Ἦν ἐθέλωμεν ἀποθνήσκειν ὑπὲρ τῶν δικαίων, εὐδοκμήσομεν (= θα απολαμβάνουμε τη γενική εκτίμηση).

Εἰ αἴσθοιτο καταλελειμμένα παιδάρια μικρὰ ἐμπόρων, ἃ πολλοὶ ἐπώλουν διὰ τὸ νομίζειν μὴ δύνασθαι ἂν τρέφειν αὐτὰ (= επειδὴ νόμιζαν ὅτι δε θα μπορούσαν να τα αναθρέψουν), ἐπεμέλετο καὶ τούτων.

Ἄλλ' εἴ τι κάγω τοῦ δέοντος σφοδρότερον εἴρηκα, μηδὲν τοῦτο λυπείτω σ' ἔτι.